

Tema:

Rådgivning

Interview:

Man regner med der kommer nogen og tager hånd om en

Rådgivning i overgangssager

Fra barn til voksen

DUKH om rådgivning

DUKHs erfaringer, når det gælder rådgivning og vejledning

Når eksperter med kikkertsyn skal rådgive

Generalist eller specialist?

Indhold

DUKH mener (mente): af gæsteskribent Søren Kirkegaard	side 3
Interview: Man regner med, at der kommer nogen og tager hånd om en Kim og Anne-Marie måtte indstille sig på en hel ny tilværelse, da deres dreng blev hjerneskadet efter en drukneulykke i børnehaven. I den situation er der brug for rådgivning og støtte.	side 4
Rådgivning i overgangssager Når en ung fylder 18, overgår vedkommende til et helt nyt system af love og regler. Derfor er der behov for rådgivning - i god tid	side 8
DUKH om rådgivning DUKHs erfaring, når det gælder rådgivning og vejledning I DUKH ser vi mange sager, hvor der er problemer med rådgivningen. Artiklen giver et overblik over vores erfaringer på området.	side 11
Når eksperter med kikkertsyn skal rådgive Hvem giver de bedste råd: En ekspert, der ved alting på sit eget område eller en generalist, der ved lidt om det hele. En kombination siger den kloge elev. Men kan det lade sig gøre?	side 13
Rådgivning vægtes højt i serviceloven Hvad siger loven egentlig, når det drejer sig om rådgivning? Vi kigger nærmere på serviceloven i artiklen på side 15.	side 15
Den helt særlige specialrådgivning VISO - Den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation - giver rådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager på det sociale område. Vi tegner et portræt.	side 17

»DUKHsen« er et temahæfte om sagsbehandling på handicapområdet. Bladet udgives af Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet fire gange årligt.

Formålet er at belyse centrale problemstillinger, når det gælder sagsbehandling og retssikkerhed på handicapområdet og formidle DUKHs væsentligste erfaringer fra vores rådgivningsvirksomhed på området.

Ambitionen er, at »DUKHsen« skal kaste lys over praksis på handicapområdet og medvirke til at skabe debat om nogle af de aspekter af sagsbehandlingen, som giver anledning til problemer

Bladet henvender sig til borgere og sagsbehandlere med faglig eller personlig interesse i området.

Udgiver:

DUKH ☐ Banegårdspladsen 2, 2. ☐ 6000 Kolding ☐ Tlf. 7630 1930 ☐ Fax 7554 2669 ☐ mail@dukh.dk ☐ www.dukh.dk

Ansvarshavende
Redaktion og kontaktperson:

Alice Brun
Thomas Christensen,
thomas.christensen@dukh.dk
dr. tlf.: 22 68 10 47

DUKH mener (mente):

- gang af gæsteskrivent Søren Kirkegaard

»En ligefrem meddelelse«

Søren Kierkegaard, 1859

At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa at finde ham der, hvor han er, og begynde der.

Dette er Hemmeligheden i al Hjælpekunst.

Enhver, der ikke kan det, han er selv i en Indbildning, naar han mener at kunne hjælpe en Anden.

For i Sandhed at kunne hjælpe en Anden, maa jeg forstaae mere end han – men dog vel først og fremmest forstaae det, han forstaaer.

Naar jeg ikke gjør det, saa hjælper min Mere-Forstaaen ham slet ikke.

Vil jeg alligevel gjøre min Mere-Forstaaen gjældende, saa er det, fordi jeg er forfængelig eller stolt, saa jeg i Grunden i stedet for at gavne ham egentligen vil beundres af ham.

Men al sand Hjælpen begynder med en Ydmygelse; Hjælperen maa først ydmyge sig under Den, han vil hjælpe, og herved forstaae, at det at hjælpe er ikke det at herske, men det at tjene, at det at hjælpe ikke er at være den Herskesygeste men den Taalmodigste, at det at hjælpe er Villighed til indtil videre at finde sig i at have Uret, og i ikke at forstaae hvad den Anden forstaaer.

Tag et Menneske i Lidenskab, lad det være saa, at han virkeligen har Uret.

Dersom du ikke kan begynde saaledes med ham, at det ser ud, som var det ham, der skulle belære dig, og dersom du ikke kan gjøre dette saaledes, at han, der utaalmodigt ikke vil høre et ord af dig med tilfredsstillelse finder i dig en velvillig og opmærksom Tilhører. Kan du ikke det, saa kan du heller ikke hjælpe ham☹

Kilde

Andet Afsnit, Capitel I, A, §2 i Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed.
En ligefrem Meddelelse, Rapport til Historien, C.A. Reitzels Forlag, 1859.

På nær sidste to afsnit gengivet efter "Søren Kierkegaard Forskningscenteret" ved Københavns Universitet.

Interview:

Man regner med der kommer nogen og tager hånd om en

Af konsulent Vibeke Larsen og informationsmedarbejder Thomas Christensen

Man regner med *der kommer nogen og tager hånd om en*

For de fleste familier kommer det som et pludseligt chok, når et familiemedlem skal leve med et handicap. Med ét bliver hverdagen vendt på hovedet, og det kan være meget svært at finde sine fødder. I den situation er det vigtigt, at man får støtte fra omgivelserne og ikke mindst den rigtige rådgivning om mulighederne for hjælp. Det kan Anne-Marie og Kim fra Odense tale med om. De måtte også indstille sig på en helt ny tilværelse, da deres søn Casper på tre blev hjerneskadet efter en drukneulykke i børnehaven.

Året er 1990, og Casper er på koloni med børnehaven, da Kim og Anne-Marie får den frygtelige besked, at deres dreng har været impliceret i en drukneulykke. Casper bliver indlagt på Odense Universitetshospital, hvor han bliver lagt i en kunstig søvn og får sondemad. Med betydelig risiko for hans liv beslutter man efter 8 dage sig for at vække ham. Det lykkes, men han er som en baby og skal lære alting igen. Lægerne håber på, at Casper i løbet af det første halve år efter ulykken vil indhente det, han er sat tilbage, men de kan ikke love noget.

Familien har i sagens natur behov for at være tæt på deres barn, så en socialrådgiver på sygehuset, sørger for, at Anne-Marie får bevilget tre måneders tabt arbejdsfortjeneste, således at hun hele tiden kan være hos Casper. Men herudover har familien ingen kontakt med kommunen eller andre myndigheder.

Efter ulykken

Efter et overstået hospitalsophold begynder Casper på genoptræningen. Og efterhånden bliver det klart for familien, at Casper ikke er sluppet fra ulykken uden varige mèn. Familien synes ikke, at han reagerer som før ulykken – for eksempel har han meget svært ved at koncentrere sig.

På det tidspunkt er Anne-Marie nødt til at starte på arbejde igen. Og det skaber betydelige problemer for familien, da Casper skal til genoptræning hver fredag. De tre måneder med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste er for længst gået. Derfor begynder Anne-Marie og Kim at bruge ferie og fridage for at passe Caspers genoptræning.

I 1991 får Kim og Anne-Marie sønnen Simon, der viser sig at have et hørehandicap.

Ny børnehave & skole

Casper kommer efter en længere tid tilbage til børnehaven – eller rettere sagt en ny børnehave, hvor han får en støttepædagog. Børnehaven kan se, at familien har problemer med at få hverdagen til at hænge sammen, men der er ikke nogen, der rådgiver Kim og Anne-Marie om at henvende sig til kommunen.

Igennem børnehaven bliver der søgt om flere forskellige ting i kommunen som for eksempel ergoterapi, talepædagog og handicapridning. Men familien har ikke kontakt til kommunen med henblik på at afklare, om der er behov for hjælp på hjemmefronten.

Casper kommer på en almindelig folkeskole med ganske få støttetimer, som bliver brugt til at gå en tur med ham eller læse en bog for ham på biblioteket. Han kommer efterfølgende på et observationskoleophold, hvor der bliver lavet en større psykolograpport på ham. Det viser sig, at han har så svær en hjerneskade, at han efterfølgende bliver flyttet til en specialskole.

I dag er det 17 år siden ulykken. Familien har nu en bred erfaring, når det gælder samarbejde med myndighederne. Men dengang stod man på bar bund.

Anne-Marie:

»Ja – vidste vi bare dengang, hvad vi ved i dag. Så havde vi og Casper fået et helt andet forløb. Det er svært. Fra den ene dag til den anden bliver du kastet ud i en verden, som du overhovedet ikke kender. Der er så mange ting, du ikke ved. Og der er så mange ting, som du ikke har overblik over. Jeg mener: en ting var ulykken og Casper...det tog jo al vores opmærksomhed. Vi havde slet ikke overskud til alle de praktiske ting omkring vores tilværelse,

Fortsættes næste side

arbejde og så videre. I den situation havde vi virkelig brug for, at der var nogen, der tog hånd om os og hjalp os. Som for eksempel i forbindelse med mit arbejde. Til at starte med fik jeg kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i tre måneder. Da de var gået, var jeg da ikke klar over, at man kunne søge igen. Det var der ingen, der kom og fortalte os. Så vi brugte vores ferie og fridage, når Casper skulle til genoptræning. Det var utroligt hårdt og nærmest umuligt at få det hele til at hænge sammen.«

Manglende initiativ fra myndigheder

Når Anne-Marie og Kim ser tilbage, så handler det meget om, at de manglende initiativ fra myndighederne. Der er ikke nogen, der reagerer i børnehaven eller i skolen, selvom man kan se, at familien har det svært. Kommunen tager ikke selv initiativ og kontakter Anne-Marie og Kim, selvom man ved, at familien har et handicappet barn jævnfør de mange ansøgninger om støtte, rideterapi med mere.

Ulykken sker i 1990, det er først i 1995, at familien får besøg fra en sagsbehandler i kommunen, og det er først i 2001, at familien bliver tilknyttet den såkaldte hjerneskaderådgivning, der har specialviden om de særlige problemer og behov, der opstår, når man har fået en hjerneskade.

Anne-Marie:

»Vi forsøgte aldrig i starten at tage kontakt til kommunen. Vi tænkte ikke over, at vi havde mulighed for at få hjælp. Det var egentligt først i 2001, da vi fik kontakt til Hjerneskaderådgivningen, at vi fik et bare nogenlunde overblik over de muligheder, vi havde. Og der er ingen tvivl om, at vores tilværelse - der i starten, hvor vi virkelig havde brug for hjælpen - kunne være afhjulpet af de tilbud, som vi så efterfølgende fik bevilget.«

Med hjælp fra Hjerneskaderådgivningen får familien bevilget kompensation for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter (med tilbagevirkende kraft) og ikke mindst personlig hjælp. Og familien er ikke i tvivl om, at hjælpen har gjort en stor forskel i deres tilværelse.

Kim:

»I dag har vi en helt anden tilværelse. I starten var alt fokus på handicappet. Der var ikke plads til et normalliv. Den hjælp, vi får i dag, er forudsætningen for, at vi har overskud til vores andre børn, os selv og alt det, andre såkaldte normale familier bruger deres tid på.«

Det rigtige tilbud

Når Anne-Marie og Kim kigger tilbage, så er de heller

ikke overbeviste om, at Casper har fået den støtte og de tilbud, som han har haft behov for. Da omfanget af Caspers handicap igennem længere tid er uklart, kommer han på en helt almindelig folkeskole. Og efter et dårligt forløb her bliver han som nævnt flyttet til en specialskole. Specialskolen har desværre ikke erfaring med elever med senhjerneskadede elever, og familien føler ikke, at skolen er det rigtige tilbud for Casper.

Derfor henvender Anne-Marie og Kim sig til amtet, men beskeden herfra er, at man ikke har et mere relevant tilbud. Et stykke tid herefter læser Anne-Marie en artikel i FOKUS - (blad udgivet af Videnscenter for hjerneskade) der handler om en skoleklasse på Fyn for senhjerneskadede børn. Anne-Marie og Kim gør amtet opmærksom på tilbuddet og får skoleopholdet bevilget øjeblikkeligt. På det tidspunkt er Casper i mellemtiden blevet 15, og han når derfor kun at gå på skolen i halvandet år.

Anne Marie:

»Der er i mine øjne ikke tvivl om, at Casper kunne være kommet længere i sin udvikling, hvis han fra starten og undervejs havde fået de rigtige tilbud. Specielt er jeg ked af, at han kom i en almindelig folkeskole, når støtten ikke var optimal, og kommunen ikke ville give de støttetimer, Casper havde behov for, for at blive bedre og få et godt skoleophold«

Man regner med, der kommer nogen og tager hånd om en.

Når Anne Marie og Kim ser tilbage, er de især kede af, at de ikke fik hjælp og rådgivning umiddelbart efter ulykken, hvor familien havde det største behov.

Anne-Marie:

»Fra den ene dag til den anden blev vores tilværelse vendt på hovedet. Men vi vidste jo ingenting og havde kun overskud til at koncentrere os om Casper. I den situation kunne jeg godt have brugt, at kommunen var lidt mere udfarende - at de stillede med hele holdet og gav os information om de muligheder for hjælp, som vi havde. Jeg mener: Vilkårene for vores familie blev med et vendt på hovedet. Vi stod tilbage med helt nye forældreroller. Og der synes jeg godt nok, at vi blev efterladt.«

»En anden ting er, at det er så ufatteligt tungt, hvis det er dig selv som borger, der skal drive processen. Altså hverken Kim eller jeg har forudsætningerne for at gennemskue mulighederne i det sociale system. Men det har hele tiden været os selv, der har skullet drive processen. Hvis vi havde et problem, så var

fortsættes næste side

det nærmest os selv, der skulle finde ud af, om der var mulighed for at søge hjælp. Her har jeg savnet at blive vejledt og indført i de muligheder, som forelå.»

Kim:

»Ja for problemet er, at før du får set dig om, så handler det meste af din tilværelse om sagsbehandling, udfylde papirer, undersøge loven, søge kommunen om dit eller dat. Det bliver svært at have overskud til alle de andre ting i tilværelsen, som også er vigtige og skal passes: arbejdet, børnene,

familien. På den måde mærker du for alvor, at du er en familie med et handicappet barn.»

Anne Marie:

I sidste ende er det vigtigt, at du får den nødvendige viden om dine muligheder. I dag er vi jo erfarne – kender vores muligheder for hjælp og kan søge dem. Dengang, da Casper lå på sygehuset, der havde vi brug for vejledning og hjælp. Det er ikke sikkert, at du skal bruge alle mulighederne, men du skal vide, at du har dem.» 🍷

Rådgivning i overgangssager

Af konsulent Vibeke Larsen & informationsmedarbejder Thomas Christensen

For både den unge og forældrene opleves overgangen fra barn til voksen meget brat. Når den unge fylder 18 år overgår han eller hun fra et system til et andet. De lovmæssige bestemmelser og muligheder ændres, og det opleves ofte som om, man skal starte forfra. En af de helt store udfordringer er at sikre, at den unge og familien får den tilstrækkelige rådgivning og vejledning og ikke mindst, at der er sammenhæng i den hjælp, der skal ydes fremover.

Peter, der fyldte 18 for et halvt år siden, har ADHD. Han er lige kommet hjem fra efterskole og bor nu hos forældrene. Før Peter kom på efterskole, modtog hans mor kompensation for tabt arbejdsfortjeneste nogle timer ugentligt. Blandt andet fordi Peter havde og har svært ved at strukturere sin hverdag. Familien har ligeledes, før Peter kom på efterskole, modtaget hjælp til aflastning, og man får stadig dækket nødvendige merudgifter til Peters medicin og udgifter til tøj, fordi Peter slider ekstraordinært på det.

Når Peter nu bliver 18, er han myndig. Det betyder, at forældrene ikke længere har pligt til at forsørge ham, og at de derfor ikke længere er berettiget til kompensation for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Den besked får Peters forældre, da de umiddelbart, før Peter kommer hjem fra efterskolen, kontakter kommunen. Sagsbehandleren her fortæller, at mulighederne for hjælp nu er ændrede, og at det fremover er Peter selv, som skal modtage hjælp.

Sagsbehandleren fortæller også, at hun er lidt i tvivl om, hvilken afdeling eller hvilke afdelinger, der fremover skal behandle Peters sag. I Peters tilfælde kan der nemlig være flere muligheder. Sagsbehandleren lover at finde ud af det og sende sagen til den/de rette afdeling(er).

På mødet taler de også om, at Peter gerne vil have et arbejde. Peter ved ikke helt selv, hvad han gerne vil, men han har ikke lyst til at fortsætte med at gå i skole, da han har mange dårlige oplevelser fra sin skoletid. Forældrene er klar over, at Peter på grund af sit handicap vil få svært ved at klare et almindeligt arbejde, mens Peter ikke selv er så realistisk.

Hjemme fra mødet går Peters familie og tumler med en masse svære spørgsmål. De har i denne situation behov for at få rådgivning om flere ting:

Hvad skal Peter leve af?

Hvilken beskæftigelse skal han have?

Hvem skal hjælpe ham med de ting, som moderen tidligere har hjulpet ham med?

Skal han fortsat bo hjemme hos forældrene, eller hvilke muligheder er der?

Sagens videre forløb

Familien hører imidlertid ikke fra kommunen og bliver ikke indkaldt til en samtale, hvor de kunne få afklaret deres spørgsmål. Tiden går, og Peter bliver mere og mere rastløs. Familien rykker for en aftale, dels fordi man er presset økonomisk af de mange udgifter til Peters medicin, og dels fordi Peters mor har svært ved at passe sit arbejde, da Peter har svært ved bare at være alene hjemme.

Peter omvendt har svært ved at få sin hverdag til at hænge sammen. Han har brug for socialpædagogisk støtte til at strukturere sin hverdag og støtte i relation til hans sociale liv, hvor han ind imellem kommer i konfliktsituationer, som han har svært ved selv at overskue. Her var Peters mor tidligere en stor hjælp, men Peter er efterhånden lidt træt af, at hun blander sig i hans liv. Desuden mangler forældrene den aflastning, som de tidligere har modtaget.

Familien rykker kommunen, men sagsbehandleren i voksenhandicapafdelingen henviser i første omgang familien til arbejdsmarkedsafdelingen, som skal behandle sagen vedrørende Peters forsørgelse og hans ønske om beskæftigelse. Sagsbehandleren mener, at det er vigtigt at få Peters forsørgelse på plads først, når han nu er fyldt 18. Familien modtager derfor ikke i første omgang nogen rådgivning omkring Peters mulighed for at få socialpædagogisk støtte, dækning af merudgifter eller anden form for hjælp, herunder aflastning.

Fortsættes næste side

Arbejdsmarkedsafdelingen bevilger kontanthjælp til Peter, men oplyser også, at der skal laves en afklaring af Peters arbejdsevne via en ressourceprofil, og derudover skal kommunen have indhentet nye lægelige oplysninger. Peter skal måske også henvises til en psykiatrisk undersøgelse. Peters mor fortæller sagsbehandleren i arbejdsmarkedsafdelingen, at familiens økonomi er belastet af udgifterne, da der stadig er merudgifter på grund af Peters handicap, selv om han er fyldt 18 år. Sagsbehandleren opfordrer hende til at sende en ansøgning til voksenafdelingen.

Familien henvender sig nu til voksenafdelingen, hvor man søger om dækning af merudgifter. Peter får tilsendt et samtalskema, men han forstår ikke helt, hvad det handler om, og han er igen blevet bedt om at give tilladelse til, at kommunen må indhente nye lægelige oplysninger. Peter er ret forvirret, og han har svært ved at finde ud af hvem i kommunen, han skal snakke med om hvad.

Fire måneder senere er status, at Peter har fået bevilget dækning af merudgifter, og at han nu er startet i en arbejdsprøvning, som skal afklare hans erhvervsevne med henblik på at vurdere, om han er berettiget til fleksjob. Peter er glad for sit job, men det fungerer ikke rigtigt på arbejdspladsen. Peter møder af og til for sent, og han har svært ved at finde ud af det med kollegaerne, som han kommer i konflikt med.

Peter har stadig et udækket behov i forhold til at få støtte til at overskue sin hverdag. Han ved, han har brug for hjælp, men er mere og mere træt af, at det altid er moderen, der skal hjælpe. Familien henvender sig derfor igen til arbejdsmarkedsafdelingen og prøver at forklare, hvorfor Peter ikke trives på arbejdspladsen. Sagsbehandleren her henviser igen til voksenafdelingen. Familien får nu indgivet en ansøgning om støtte i hverdagen samt hjælp om en form for aflastning.

Hvad går galt i Peters sag?

I Peters sag har man ikke i god tid sikret, at både Peter og forældrene har fået rådgivning om de ændringer, der sker ved overgangen til 18 år. Både den unge og forældrene har et stort behov for at få rådgivning om de ændringer, som sker og hvilke muligheder, der er for hjælp fremover. Herudover er det også væsentligt, at kommunen som helhed gør sig klart hvilke afgørelser, der skal træffes.

Derudover ville det have været relevant, at kommunen før, Peter kom på efterskole, havde forberedt og lavet en plan for hvad, der skulle ske, når han kom hjem fra efterskolen, og at den/de afdeling(er), der fremover skulle varetage sagsbehandlingen, var blevet forberedt på sagen. Det kunne have bidraget til, at kommunen på det tidspunkt, hvor Peter

fortsættes næste side

Paragiraffen & Mona: Overgang fra barn til voksen - kom tidligt i gang

Udbetaling af ydelse til unge på 18 som for eksempel merudgifter og pension er afhængig af, at en stor del af den nødvendige sagsbehandling er udført, før barnet fylder 18. Derfor handler det om at komme tidligt i gang – selvom man selvfølgelig ikke skal forfalde til ekstremer...

Tekst og idé: ThC - tegninger Ditte K.

fyldte 18 år, havde kunnet træffe afgørelse om hans forsørgelse.

Problemet i Peters sag er også, at kommunen er usikker på, hvem, der har ansvaret for at rådgive og behandle Peters sag. Det stiller krav om samarbejde mellem de forskellige afdelinger og krav om klarhed om hvem, der har ansvaret og kompetencen for de forskellige dele af sagen. Koordineringen bliver den store udfordring i en funktionsopdelt forvaltning.

I den sammenhæng er det relevant at være opmærksom på SEL § 141 om handleplaner – som netop har til formål at angive formålet med indsatsen og beskrive den hjælp, som er nødvendig i forhold til spørgsmål om bolig, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling, hjælpemidler med videre.

Handleplanen vil dermed også kunne være et vigtigt redskab til sikring af, at den hjælp og støtte som iværksættes er sammenhængende – ikke mindst når sagen behandles i flere forskellige afdelinger i kommunen. Her kan der dog opstå det paradoks, at det i praksis kan være svært at afklare, hvem der skal udarbejde handleplanen. Der er nemlig ikke pligt til at udarbejde en handleplan, før den unge fylder 18 år.

DUKHs generelle erfaringer på dette område

DUKH ser generelt flere problemstillinger i denne slags sager.

For det første sker der tit det, at kommunen kommer alt for sent i gang. Derfor får familierne ofte ikke den nødvendige rådgivning i god tid. Det skaber usikkerhed hos den enkelte familie, fordi tingene lige pludseligt ændrer sig. Nogle gange medfører det også, at familier kommer i klemme og i en periode ikke får den hjælp, som de egentlig er berettiget til og dermed udsættes for et ekstra pres. Det er derfor væsentligt, at man som sagsbehandler går i gang med opgaven i god tid før, den unge fylder 18.

Herudover ser DUKH, at kommunerne ofte har svært

ved at koordinere sagerne. Det betyder, at det ofte er op til borgerne selv at skulle koordinere deres egen sag og samle trådene. Og det betyder også, at nogle borgere ikke får en helhedsorienteret sagsbehandling – hvilket i værste fald kan medføre, at to afdelinger i forvaltningen reelt kommer til at modarbejde hinanden eller lave dobbeltarbejde, for eksempel i forbindelse med indhentelse af lægelige oplysninger.

DUKH er bekendt med, at man i nogle kommuner har etableret et tværgående team, som i god tid, før den unge fylder 18 år drøfter sagerne og planlægger og laver aftaler om det videre forløb. Dermed kan man sikre, at der i god tid laves en plan, og familien dermed også i god tid bliver forberedt på de ændringer, som sker og hvilken hjælp, der er mulighed for at få fremover.

Endelig er det DUKHs erfaring, at det er vigtigt at være opmærksom på, hvornår og hvordan den unge selv bliver inddraget i sagen og hvem, der i øvrigt skal inddrages. Oftest er det forældrene, der har haft kontakten med forvaltningen, og nu hvor den unge selv er myndig, er det den unge selv, der skal have kontakten. Det kan være svært for mange unge. Her kan det - afhængig af den unges funktionsnedsættelse - være relevant at være opmærksom på, om der er pårørende eller andre, der kan varetage den unges interesser, herunder tage stilling til, om der er behov for beskyttelse af værgemål. 🗑️

erfaring

DUKH om rådgivning

Af informationsmedarbejder Thomas Christensen & konsulenter Vibeke Larsen & Christiane Kristensen

»DUKH modtager hvert år mange henvendelser, hvor borgeren ikke har fået den rådgivning og vejledning, hun eller han har haft brug for. Problemerne strækker sig fra sager, hvor rådgivning er udeladt til sager, hvor kommunen undlader at rådgive om alternative tilbud i forbindelse med et afslag. Artiklen gennemgår nogle af de mest almindelige problemstillinger, vi ser, når det gælder rådgivning og vejledning.«

Lad os begynde med begyndelsen. Hvorfor skal du egentlig vejlede?

På sin vis er det meget let – fordi du skal. Det står i loven. Når en borger henvender sig til kommunen skal hun eller han have råd og vejledning. Og hvis henvendelsen hører hjemme et andet sted: vejledning om hvor vedkommende så ellers skal henvende sig.

Rådgivning handler også om, at borgeren skal have mulighed for at have indflydelse på sin egen sag. Vide hvilke muligheder, der er - forstå, hvad der foregår og selv byde ind med forslag og tage medansvar for sit liv og sin situation. Kort sagt: have indflydelse på eget liv.

Men det er også DUKHs erfaring, at den nødvendige rådgivning kan være med til at spare både tid og ressourcer. God vejledning handler også om at sikre, at borgeren får den korrekte ydelse med det omfang af sagsbehandling, som borgerens funktionsnedsættelse reelt berettiger til.

God rådgivning er ofte den korteste vej til et godt produkt

Men hvis det er så let – hvorfor så ikke bare give god rådgivning og spare tid. Svaret er selvfølgelig, at det ikke er så let. Tværtimod er rådgivning en af de sværeste discipliner, der findes. Det handler om at krydse broen imellem egen faglighed og borgers virkelighed, samtidigt med man skal have et godt overblik over de muligheder, der findes i en lovgivning, der ikke bliver mindre kompleks.

I det efterfølgende vil vi gennemgå nogle af de områder, som, vi ser her i DUKH, giver anledning til problemer og forhåbentligt bidrage til overvejelser,

drøftelser og refleksioner om rådgivningsforpligtelsen i håbet om, at det kan blive lidt lettere at give råd og vejledning.

Rådgivning er udeladt

En af de mest almindelige problemstillinger, som vi møder i DUKH er, at kommunen har undladt at give vejledning til borgeren. En ung mand fylder 18 år. Kommunen undlader at orientere om overgangen til voksenområdet ifølge lovgivningen. Familien bliver ikke gjort opmærksom på, at den har mulighed for på ny at søge om dækning for de merudgifter (efter Servicelovens § 41), der er bortfaldet.

Et andet eksempel handler om en borger, der får en blodprop og først mange år efter af bekendte får at vide, at der er mulighed for at søge førtidspension. En mulighed, som henvender ikke var blevet rådgivet om på det indledende møde i kommunen, hvor vedkommende fik bevilget hjemmehjælp, hjælpemidler og boligændringer.

Forkert rådgivning

DUKH ser også tilfælde, hvor kommunen har givet borgeren forkert rådgivning. En borger har behov for hjælpemidler. Kommunen henviser til egen læge, lægen henviser tilbage. Borger har brug for at vide hvilke regler, der gælder.

I nogle sager får den forkerte rådgivning alvorlige konsekvenser for borgeren. Som eksempel kan nævnes en borger, der er henvist til et fleksjob, og som modtager sygedagpenge. Kommunen kan ikke efterfølgende finde et fleksjob og rådgiver manden til at søge pension. Han får afslag på pension og dermed opfylder han ikke længere betingelsen for at modtage sygedagpenge. Eneste forsørgelsesmulighed er herefter kontanthjælp.

fortsættes næste side

Kommunen har iværksat en ydelse, men undladt at vejlede tidligt i forløbet

DUKH ser også, at mange borgere overraskes midt i et forløb, fordi hun eller han ikke er blevet rådgivet om de fulde konsekvenser af de valg, der er truffet. Vi har for eksempel haft en sag, hvor en borger pludselig finder ud af, at han ikke længere får mer-udgifterne til højere husleje betalt via Servicelovens § 41. Familien er flyttet til anden bolig på grund af barnets handicap og har fået bevilget forskellen imellem den tidligere og nuværende husleje.

Når barnet fylder 18. år, bortfalder dette. Men det glemte kommunen indledningsvis at orientere familien om, før de flyttede.

Problemet i den slags sager kan ofte være, at der er skiftet sagsbehandler midt i forløbet. Den første sagsbehandler vil ikke overbelaste borgeren med alt for mange informationer på det første møde, og den efterfølgende går ud fra, at der er rådgivet i dybden.

Kommunen giver ikke rådgivning om muligheder indenfor et andet forvaltningsområde

Når en borger får afslag på en ansøgning, er det ikke altid, at kommunen husker at rådgive om muligheden for at søge om hjælp efter anden lovgivning. En ældre mand søger om invalidebil og får afslag. Men han rådgives ikke om, at der er andre muligheder for at søge hjælp til transport.

Der kan også ske ændringer i borgerens forhold, der medfører, at en ydelse bortfalder. Her skal sagsbehandleren rådgive om, der eventuelt kan findes alternative løsninger. En mor, der modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, falder og brækker benet. Nu er hun ikke længere berettiget til tabt arbejdsfortjeneste, fordi hun ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Den tabte arbejdsfortjeneste bortfalder, men kommunen rådgiver ikke om muligheden for at søge sygedagpenge.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at en ansøgning ikke kun skal vurderes efter den paragraf, som

den søges efter. Men at det er sagsbehandlerens ansvar at finde ud af, om der er andre paragraffer, der kan imødekomme borgerens behov. Borgeren kan ikke vide, hvilken lovgivning eller paragraffer, der skal søges efter for at få løst hans eller hendes problem.

Det stiller krav til sagsbehandlerens overblik og viden om andre lovområder, som man ikke lige arbejder med til dagligt, men præciserer også kravet om at yde en helhedsorienteret indsats jf. Retssikkerhedslovens § 5.

Borgeren som katebold

DUKH ser også sager, hvor den manglende rådgivning medfører, at borgeren bliver kastet rundt i systemet. Den enkelte myndighed kan være usikker på, hvem der har ansvaret for en given ydelse og henviser derfor borgeren til at søge hjælp og rådgivning et andet sted. Det drejer sig om sager, hvor for eksempel et barn har behov for praktisk støtte i skolen. PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) på skoleområdet vil ikke dække udgiften, socialforvaltningen vil heller ikke, og ingen af de to tager ansvar for at få løst op for problemstillingen og giver borgeren den nødvendige vejledning. Resultatet er, at borgeren bliver kastet rundt i systemet og ikke får den nødvendige hjælp.

Rådgivning og koordination

Endelig ser DUKH sager, hvor der mangler rådgivning i forhold til at få sagen ordentligt koordineret. Ofte er problemet, at borgeren har kontakt til mange forskellige forvaltninger og myndigheder. Det gælder ikke mindst i de sager, hvor der er flere personer med handicap i samme familie. Ofte bliver sagen behandlet af sagsbehandlere i to forskellige afdelinger, og det kan skabe problemer, fordi det kan være svært at vurdere, hvorvidt et behov opstår på baggrund af for eksempel moderens eller barnets handicap. Her er det ofte borgeren, der skal samle alle trådene og sikre koordinationen. Det er selvsagt ikke alle borgere, der magter denne opgave. 🌀

kikkert

Når eksperter med kikkertsyn skal rådgive

Af centerleder Alice Brun

Det er næppe sjovt at have kikkertsyn. Med alle de billeder, der er i verden omkring os, og med den store hastighed billederne skifter, er der brug for vidvinkel for at få mest muligt med. På den anden side kan det være en befrielse at kunne koncentrere sig om et mere afgrænset felt med mulighed for at fordybe sig i detaljerne. Så hvad er at foretrække - kikkertsyn eller vidvinkel?

Hver ting til sin tid, vil jeg mene. Nogle gange har jeg brug for at se helheden, andre gange detaljen, nogle gange baggrunden og andre gange forgrunden. Jeg zapper lidt rundt, som det nu lige passer i situationen. Det kan der gå meget tid med, hvis ikke mit skift af perspektiv er lidt målrettet i sit sigte. Det kan være en fordel at vide, hvad man kigger efter.

Og hvordan vil jeg gerne ses? Som "det hele menneske" selvfølgelig, hvem bryder sig om at være halv. På den anden side vil det være ret meningsløst, hvis tandlægen skal interessere sig for mine fødder og lægen for min frisur.

Vi slipper ikke for spændingsfeltet mellem det generelle og det specifikke. Heller ikke når det gælder rådgivning. Når jeg ringer til kommunen, vil jeg gerne i kontakt med en medarbejder, der har det forkromede overblik over kommunens støttemuligheder. Og samtidigt skal medarbejderen naturligvis kunne rådgive mig om, hvordan et specifikt problem kan finde sin løsning i min helt særlige situation. Jeg vil have det brede og det dybe, det nære og det specielle i samme person.

Det kan ikke lade sig gøre. Jeg skal i hvert fald være ualmindelig heldig. Lovene forandres i hastigt tempo. De interne prioriteringer og organiseringer skifter. Information og potentiel viden tilgår som en syndflod. Medarbejderne kommer og går. Selv jeg er ikke den samme i morgen, som jeg var i går.

Man kan forsøge at organisere sig til en løsning: nyt problem – ny organisation. Problemet er bare,

at en ny organisering afleder et nyt problem. Grænsefladerne og dilemmaerne flytter sig bare lidt. Det betyder ikke, at alt et lige godt eller et fedt. Der er blot ikke nogen endegyldig løsning.

Øvelse gør mester. En sagsbehandler, der dag ud og dag ind arbejder med pensionsager, kommer ud i alle kroge af pensionslovgivningen og de særlige sagsbehandlingskrav. En terapeut, der har ansøgninger om støtte til bil som sin hovedopgave, bliver skrap til at foretage afprøvninger og vurderinger. En rådgiver i børn- og ungeafdelingen bliver rutineret i at bruge servicelovens støttemuligheder til familier. Medarbejderne bliver hver især eksperter på deres specifikke område.

Borgerne ønsker den ypperste rådgivning. Derfor søger de gerne specialister for at få vurderet egne helbredsforhold og prognoserne for de kommende års ud - eller afvikling af funktioner og deraf afledte støttebehov. (De undrer sig, når den kommunale sagsbehandler eventuelt i samråd med en lægekonsulent efterfølgende tilsidesætter ekspertens vurdering. Men det er en historie for sig.)

Der skal ofte mange eksperter til for at sammentykke tilbudene til "det hele menneske". Og det kan vise sig, at de udsnit, de har set med hver deres kikkertsyn, ikke passer sammen, at de er i modstrid med hinanden eller, at der er huller imellem dem. De er brikker til et puslespil, som ikke kan samles. Heller ikke af borgeren, som ganske vist er ekspert i sit eget liv, men som ikke har den faglige ekspertise og ikke er ekspert i lovgivning.

Derfor kan rådgivningen trods alle gode hensigter blive mangelfuld.

Et par eksempler fra DUKHs praksis:

- Borgeren kan ikke selv løse sit transportbehov og beder om rådgivning. Hvilke muligheder, han

fortsættes næste side

bliver tilbudt, afhænger i høj grad af, hvor han først henvender sig. Om det er i hjælpemiddelenheden, socialforvaltningen, jobcentret, det regionale trafik-selskab eller en institution.

Der er mange muligheder, hvoraf nogle er mere rigtige end andre i den konkrete situation: støtte til køb og indretning af bil, dækning af merudgifter til kørsel, regional eller individuel kørselsordning, kørsel til behandling, tilskud efter beskæftigelseslovgivningen, kørsel som en del af et institutions- eller undervisningstilbud.

Medarbejderen på stedet, hvor borgeren henvender sig, er ekspert på sit eget afgrænsede område, men kender hun også alternativerne, hvis borgeren ikke opfylder kriterierne for at få hjælp inden for netop hendes afgrænsede område?

En andet eksempel:

- Familien har mange omkostninger i forbindelse med deres handicappede barns opvækst og beder om rådgivning. Eksperten, som familien møder, kan godt se behovet for en særlig, handicapkompenserende støtte, men er det mon lige inden for hendes område?

Er der tale om en merudgift efter serviceloven, - eller er der snarere tale om et hjælpemiddel og

behandling efter sundhedsloven – eller er det forældrene snarere end barnet, der skal have støtte - eller er det mon folkeskolen, der skal påtage sig ansvaret?

Og tiden går, mens eksperterne placerer ansvaret og den økonomiske byrde hos hinanden.

Der er brug for eksperter med kikkertsyn, som har faglighed i dybden. Og der er brug for, at nogen har vidvinkel på rådgivningen. Det er ikke tilfældigt, at problemer med afgrænsning til andre bestemmelser og samspil mellem forskellige lovgivninger og sektorer fylder meget, når vi i DUKH analyserer de henvendelser, vi får fra både borgere og myndigheder.

Der er ikke nogen enkel løsning. Kommuner prøver sig frem med koordinerende sagsbehandlere, rådgivningsgrupper, visitationsteams, tværfaglige grupper osv. Kommunale socialrådgivere rykker ind på sygehuse og skoler.

Og så er det jo altid en begyndelse på en løsning at erkende, at man som ekspert har kikkertsyn, at man grænser op til en vid verden udenom, og at det er en fordel at have og kende berøringsfladerne til det allernærmeste. 🤝

Rådgivning vægtes højt i serviceloven

Af centerleder Alice Brun

Rådgivning er en vigtig del af den støtte, borgere kan få efter servicelovens bestemmelser. Der kan og skal ydes rådgivning efter mange andre bestemmelser, men servicelovens støttemuligheder fylder meget i forhold til mennesker med funktionsnedsættelser.

At mange borgere har brug for rådgivning, og at de sætter stor pris på at få kvalificeret rådgivning, er der ikke nogen tvivl om. God rådgivning kan forebygge mange problemer og konflikter.

Samtalen er omdrejningspunkt for rådgivningen. Jeg har af og til hørt konsulenter i DUKH sige, at »jeg synes egentlig ikke, jeg gav nogen særlig rådgivning, men borgeren sluttede af med at takke mange gange for hjælpen.« I de samtaler har borgeren fortalt om sin livssituation, konsulenten har lyttet, spurgt, informeret og forklaret, og borgeren er gennem samtalen blevet lidt mere afklaret på sin egen situation og handlemuligheder. Samtaler tager tid, men er en kerneydelse i socialarbejderens virke.

I kommunerne er rådgivningen ofte forbundet med andre ydelser. Det er en styrke, at rådgiveren kan iværksætte andre hjælpeforanstaltninger, men også en udfordring for rådgiveren, som nogle gange må vurdere, at borgeren ikke er berettiget til en støtte, borgeren selv finder nødvendig og rimelig.

Vi gengiver servicelovens kapitel 3 om kommunernes rådgivning i sin fulde længde (side 16) og vil blot supplere med nogle enkelte kommentarer:

Kommunen »skal sørge for« rådgivning og være »opsøgende«

Formuleringerne understreger, at der er tale om en forpligtelse, som kommunen skal forholde sig aktivt og offensivt til. Kommunen behøver ikke selv at kunne varetage al rådgivning, men kan yde den via andre kommuner, private virksomheder, VISO (se artikel om VISO, side 17) institutioner og andre.

Borgeren kan ikke forvente, at kommunen kan og skal rådgive om alt, da rådgivningsforpligtelsen er begrænset til de formål, der er beskrevet i lovgivningen.

Rådgivningen er »gratis«

Det betyder ikke, at borgeren kan få en blankocheck til rådgivning hvor som helst og når som helst. Hvis kommunen kan yde den nødvendige og relevante rådgivning, er den ikke forpligtet til at afholde udgiften til rådgivning andre steder. Mange borgere er velorienterede om de rådgivningstilbud, der findes på markedet og ønsker at benytte sig af et bestemt rådgivningstilbud, hvor man har en særlig ekspertise.

Der kan opstå uenighed om, hvorvidt kommunen skal finansiere denne rådgivning og efterfølgende, om kommunen bør følge rådgiverens anbefalinger. Derfor er det en god idé, at borger og kommune har drøftet sagen på forhånd.

Rådgivningen kan afdække behov for »anden form for hjælp«

Hvis den kommunale medarbejder i sin rådgivning bliver opmærksom på, at borgeren har brug for andet og mere end rådgivning, skal hun reagere på det. Det er ikke borgerens pligt at kende alle støttemuligheder endsige at kunne sætte sektor, lov og paragraf på. Det er ikke usædvanligt at møde borgere, der med rette eller urette oplever at være blevet forholdt rådgivning om støttemuligheder. Af og til tror de, at kommunen bevidst har tilbageholdt information for at undgå de økonomiske omkostninger. Det er vanskeligt for den enkelte medarbejder at have overblik over alle støttemuligheder, men ikke desto mindre er det kommunens pligt at sørge for, at der kan ydes en helhedsorienteret og sammenhængende hjælp.

fortsættes næste side

Både børn, unge, voksne og voksne med forældrestatus har krav på rådgivning.

På handicapområdet har især De Samvirkende Invalideorganisationer og Center for Ligebehandling sat fokus på, at også børn og unge med handicap er selvstændige individer.

I DUKH er det forældrene, der henvender sig, også når det gælder store og snart voksne børn. Det er værd at bemærke, at kommunens pligt til at sørge for rådgivning også omfatter børn og unge. 🗨️

Dokumentation - kapitel 3 Serviceloven

Kommunens rådgivning

§ 10. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at enhver har mulighed for at få gratis rådgivning. Formålet med rådgivningen er at forebygge sociale problemer og at hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder. På længere sigt er formålet at sætte borgeren i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. Rådgivningen kan gives særskilt eller i forbindelse med anden hjælp efter denne eller anden lovgivning.

Stk. 2. Rådgivningen skal kunne gives som et anonymt og åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med rådgivningen være opmærksom på, om den enkelte har behov for anden form for hjælp efter denne eller anden lovgivning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde rådgivning om valg af hjælpemidler og forbrugsgoder samt instruktion i brugen heraf. Opgaven kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Børn, unge og forældre

§ 11. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det.

Stk. 2. Såvel forældre som børn og unge, der alene søger rådgivning efter stk. 1, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier. Opgaverne kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Voksne

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal sørge for tilbud om gratis rådgivning til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte opsøgende arbejde.

Stk. 2. Opgaverne efter stk. 1 kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Den helt særlige specialrådgivning

- VISO: Den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation

Før kommunalreformen var amterne forpligtet til at yde specialrådgivning efter servicelovens bestemmelser. Fra 1. januar er det i princippet kommunerne, der skal yde al rådgivning herunder specialrådgivning.

Imidlertid er der borgere, der er i en så særlig og kompliceret situation, at hverken de selv eller kommunen kan overskue, hvilke støttemuligheder der er relevante og mulige.

Derfor er der med hjemmel i servicelovens § 13 oprettet en ny specialrådgivningsenhed VISO - den Nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation.

Her følger et uddrag af VISOs egen information om specialrådgivning. Du kan finde flere oplysninger på Servicestyrelsens hjemmeside www.spesoc.dk, herunder mere detaljerede oplysninger om, hvem der kan få specialrådgivning og hvad man skal gøre for at få rådgivning.

VISO skal bistå kommuner, borgere samt kommunale, regionale og private tilbud med gratis, vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager på det sociale område og på specialundervisningsområdet. På denne side, finder du information om, hvad VISO-specialrådgivning er.

VISOs specialrådgivning kan for eksempel være afdækning af:

- De problemstillinger, der knytter sig til en specielt kompliceret sag.
- Hvilke kompensations- og/eller støttebehov, borgeren har.
- Hvor og hvordan, han/hun bedst får dækket sit kompensations- og/eller støttebehov.

Desuden gælder følgende om VISOs specialrådgivning:

- Den er gratis.
- Den er kun vejledende.
- Den bidrager til at formidle specialviden og faglige vurderinger af sagens fakta.

- Den bidrager til at formidle konsekvenserne af de afdækkede fakta.
- Den bidrager til at omsætte konsekvenserne til handlemuligheder.

Specialrådgivningens konkrete indhold og omfang afhænger af, hvem der modtager rådgivningen samt af situationen i øvrigt. Da der er tale om meget komplekse sager, vil der ofte være tale om en tværsektoriel indsats med inddragelse af forskellige faggrupper.

Hvem kan modtage VISO-specialrådgivning?

VISO kan yde specialrådgivning til borgere, kommunale, regionale og private tilbud når som helst i sagsbehandlingen. For at få specialrådgivning hos VISO forudsættes det dog, at sagen er tilstrækkeligt belyst, så det faktuelle grundlag for rådgivningen er kendt.

Hvis dette ikke er tilfældet, rådgiver VISO den, der henvender sig, til at belyse sagen nærmere med det formål at øge det faktuelle grundlag for specialrådgivningen. Derfor anbefales borgere at tage kontakt til VISO gennem deres kommune.

Kommunen tager beslutningerne

VISOs specialrådgivning er kun vejledende. Det vil altid være en borgers kommune, der beslutter, om VISO anbefalinger skal efterleves.

Borgerens netværk inddrages

Der vil i alle tilfælde fra VISOs side blive lagt vægt på at inddrage det professionelle netværk, som borgeren allerede er i kontakt med. Kun derved grundlægges en fælles forståelse af borgerens situation og af sagens løsningsmuligheder. Borgerens nære familiemedlemmer, såsom forældre, ægtefælle/samlever og eventuelt børn, kan også inddrages. 🗣️

Kursustilbud i DUKH 2007:

Sagsbehandling på handicapområdet

- undervisning baseret på erfaring, praksis og regler

A: Fra barn til voksen - kom tidligt i gang

Det kan berøre hele familien, når en ung med handicap fylder 18. Forældrene har ikke længere forsørgelsespligten, den unge er myndig og der er en lang række forhold, der ændrer sig i forhold til kommunens sagsbehandling. Derfor er det vigtigt, at den helhedsorienterede vejledning finder sted tidligt. Kurset vil rette fokus mod nogle af de snitfladeproblemer (koordinationsbehov), du som sagsbehandler kan møde.

På dagen kommer vi ind på:

Rådgivningspligt

- Hvem skal rådgive?
- Hvornår skal du rådgive?
- Hvad skal der rådgives om?

Overgangsproblemer / snitfladeproblemer

- Fra merudgifter efter servicelovens § 41 til § 100
- Fra tabt arbejdsfortjeneste til praktisk støtte i hjemmet
- Fra forældreforsørgelse til selvforsørgelse

Vi vil bruge oplæg, praktisk øvelse og dialog, hvor vi både kan diskutere dine praktiske problemer og drage nytte af dine egne erfaringer.

Tid & sted

Scandic Hotel i Roskilde 3. dec. 2007

Hotel Park Inn i Vejle 5. dec. 2007

B: Andre forældre har også udgifter

Bevilling af hjælp efter Servicelovens § 41 bygger i høj grad på skøn og individuel vurdering. Men det kan være svært at tydeliggøre hvad, der er baggrunden for at et skøn. Hvad kan du gøre for at sikre dig, at borgeren forstår skønnene i forbindelse med afgørelser og begrundelser? Sandsynligheden for accept af en begrundelse er meget større, når borgeren har forstået årsagen til afgørelsen. På dagen kommer vi ind på:

- Gennemgang af principperne i Servicelovens §41.
 - hvordan begrunder du om merudgiften er nødvendig?
 - hvordan bliver afgørelsen forståelig for borgeren?
- Eksempler fra DUKHs enkeltsagsrådgivning
- Redskaber til at lave en god begrundelse
 - Stil dig selv spørgsmål om de ansøgte merudgifter i forhold til betingelserne i § 41
 - Afvejning af de saglige argumenter – hvad taler for/hvad taler imod bevilling/ hvad blev udslagsgivende.

På dagen vil vi bruge oplæg, praktisk øvelse og dialog, hvor vi både kan diskutere dine praktiske problemer og drage nytte af dine egne erfaringer.

Tid & sted

Scandic Hotel i Roskilde 2. okt. 2007

Hotel Park Inn i Vejle 4. okt. 2007

Kursustilbud i DUKH 2007:

Sagsbehandling på handicapområdet

- undervisning baseret på erfaring, praksis og regler

C: En indgang mange døre – en helhedsorienteret indsats

Det kan være svært nok for en erfaren sagsbehandler at finde rundt i det offentlige system. For en borger er det helt umuligt. I DUKH har vi mange sager, hvor borgere oplever selv at skulle fungere som det koordinerende led. På kurset gennemgår vi elementerne til en helhedsorienteret sagsbehandling og giver eksempler på de områder, hvor det kan gå galt. Målet er at give kursisterne redskaber til at sikre en helhedsorienteret indsats.

Indhold

- Hvad siger loven? (RSL § 5 og FVL § 7)
- DUKHs erfaringer fra enkeltsagsrådgivninger:
 - Hvad betyder helhedsorienteret i praksis?
 - Hvilke forudsætninger skal være til stede?
 - Hvor oplever DUKH, at det går galt?
- Redskaber til helhedsorienteret indsats
 - Det er ikke mit bord! Hvis er det så? (subsidiaritet og sektoransvar)
 - Handleplaner (hvem har ansvaret?)
 - Koordinationsmøder

På dagen vil vi bruge oplæg, praktisk øvelse og dialog, hvor vi både kan diskutere dine praktiske problemer og drage nytte af dine egne erfaringer.

Tid & sted

Scandic Hotel i Roskilde 29. okt. 2007
Hotel Park Inn i Vejle 1. nov. 2007

D: Få Servicelovens § 100 (tidl. 84) ind på rygraden

§ 100 i serviceloven (tidligere 84) er et af de områder, hvor vi har flest henvendelser i DUKH. Vores indtryk er, at det er et af de områder, som giver anledning til tvivl og problemer ude i kommunerne. På kurset gør vi § 100 operationel og giver dig mulighed for at spejle dine egne sager i forhold til vores erfaringer fra enkeltsagsbehandlingen. Ambitionen er at give dig redskaber til at kvalificere sagsbehandlingen og få integreret retssikkerheden.

Indholdet af kursusdagen:

- Vi tager udgangspunkt i DUKHs enkeltsagserfaringer
- Vi præsenterer en systematisk tilgang til at arbejde med SEL § 100
- Vi inddrager funktionsevnetoden
- Vi kobler teori (regler og praksis) med konkrete erfaringer fra rådgivningen i vores enkeltsager

Vi vil bruge oplæg, praktisk øvelse og dialog, hvor vi både kan diskutere dine praktiske problemer og drage nytte af dine egne erfaringer.

Tid & sted

Scandic Hotel i Roskilde 27. nov. 2007
Hotel Park Inn i Vejle 29. nov. 2007

Tilmelding og yderligere oplysninger - se www.fagkurser.dk

Kurserne udbydes af DUKH i samarbejde med Fagkurser.

Kontakt Per Windfeld-Hellsten fra Fagkurser for tilmelding. Læs mere om Fagkurser på www.fagkurser.dk.

Hvis du ønsker yderligere oplysninger, er du også velkommen til at kontakte DUKHs informationsmedarbejder Thomas Christensen

Kontaktoplysninger

Fagkurser

Per Windfeld-Hellsten

Telefon: 4919 0090

Telefax: 4919 0590

Mobil: 2424 4241

Email: pwh@fagkurser.dk

Thomas Christensen

Telefon 76 30 1930

Telefax 7554 2669

Mobil 2268 1047

Email: thomas.christensen@dukh.dk

Tilmeld dig dette temahæfte på www.dukh.dk

DUKHsen - temahæfte udgivet af

DUKH
Banegårdspladsen 2, 2. sal
6000 Kolding
Tlf. 7630 1930

Redaktion og kontaktperson
Informationsmedarbejder Thomas Christensen
thomas.christensen@dukh.dk
Dir. tlf.: 22 68 10 47